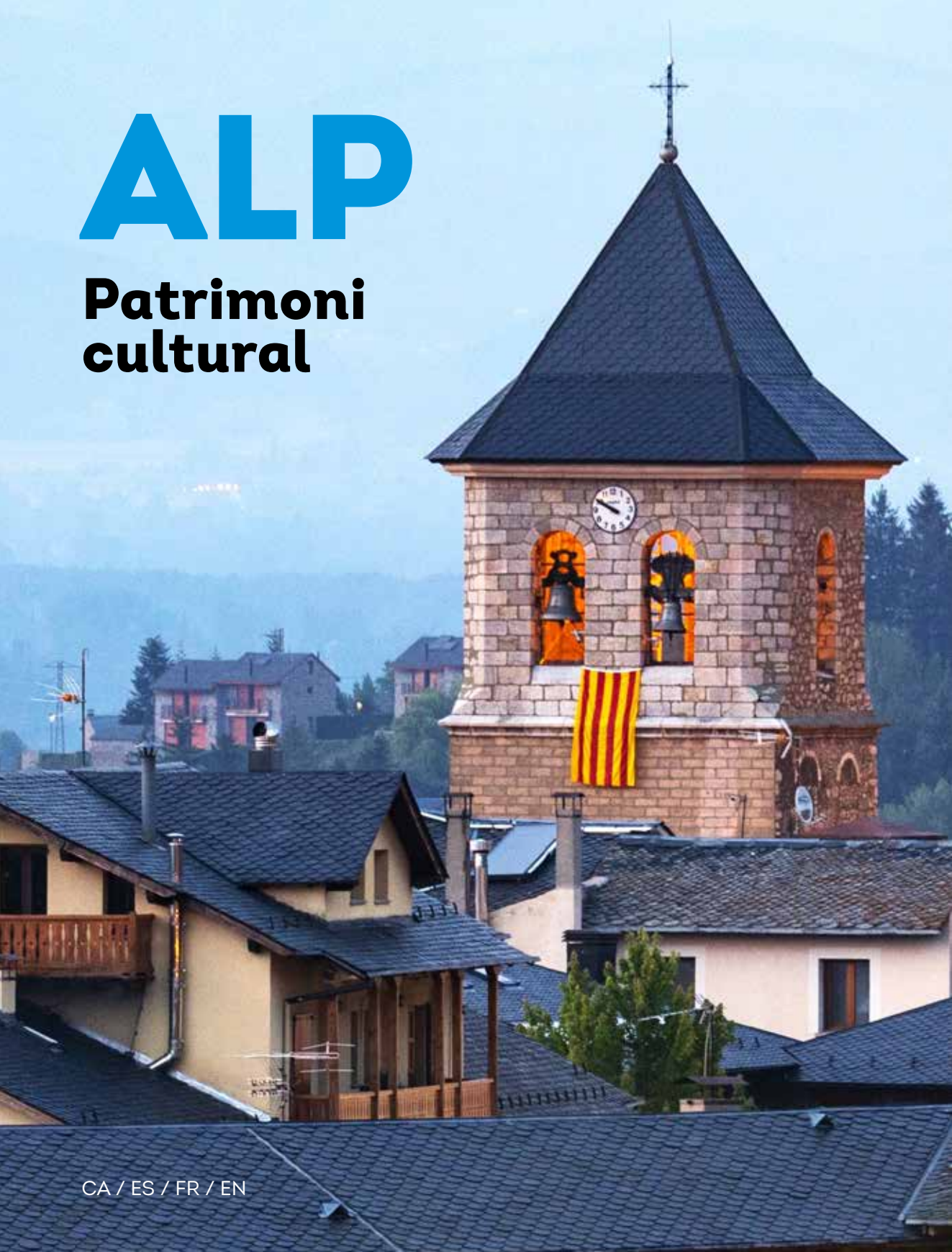

ALP

Patrimoni cultural

	Pàg.
Presentació Presentación_Présentation_Presentation	3
Mapes Mapas_Plans_Maps	4-7

PM Patrimoni Material

1 Església de Sant Pere	8
2 Font de la Guia	10
3 Centre Cultural “El Casino”	11
4 Font de Sant Isidre	12
5 La Torre de Riu	13
6 Dolmen del Paborde	14
7 Estació de tren de la Molina	15
8 Xalet del CEC i església de la Mare de Déu de Montserrat	16
9 Església Mare de Déu de les Neus	17
10 La Torrassa	18
11 La Font de la Reina	19
12 Mirador d’Escobairó	20

PI Patrimoni Immateral

13 Alpi	21
14 Roc d’Esquer	22
15 Roc d’Esperança	23
16 Ballet d’Alp	24
17 Pere i Emma-Neus. Gegants d’Alp	25
18 Fontcanaleta i l’inici de l’esquí	26
19 Puntasco	28

Informació d’interès	29
Información de interés_Informations intéressantes_Information of interest	
Festes i activitats tradicionals	30
Fiestas y actividades tradicionales_Fêtes et activités traditionnelles_Festivities and traditional activities	

Molt de patrimoni

El terme municipal d’Alp està situat a la бага de Cerdanya i li pertany la major part de la conca de la vall de la Ribera d’Alp. Els indicis més antics d’ocupació humana estan al pla de la Molina i són del calcolític, uns dos mil anys aC. En els segles IX i X ja veiem un territori on l’ocupació es distribueix en tres zones: la del nord amb el poble d’Alp, habitat des d’època tardoibèrica i romana; la del mig, el més angost i menys poblat, ocupat a l’alta edat mitjana per la cel·la monàstica més antiga de Cerdanya, Sant Esteve i Sant Hilari d’Umfred; i la sud, amb l’ampla cubeta de la Molina, amb les parròquies, avui desaparegudes, de Sant Martí de Saltèguet; Santa Maria d’Ovella, de la qual es conserva alguna paret a l’anomenat “porxo d’Ovella”, i Sant Vicenç de Sagramorta. Actualment, el municipi està integrat pel nucli de la Molina, Masella i les infraestructures de les estacions d’esquí de La Molina i Masella, les quals han esdevingut entitats de població pròpies. Aquest llibret us permetrà passejar amb una mirada diferent.

ESP Mucho patrimonio

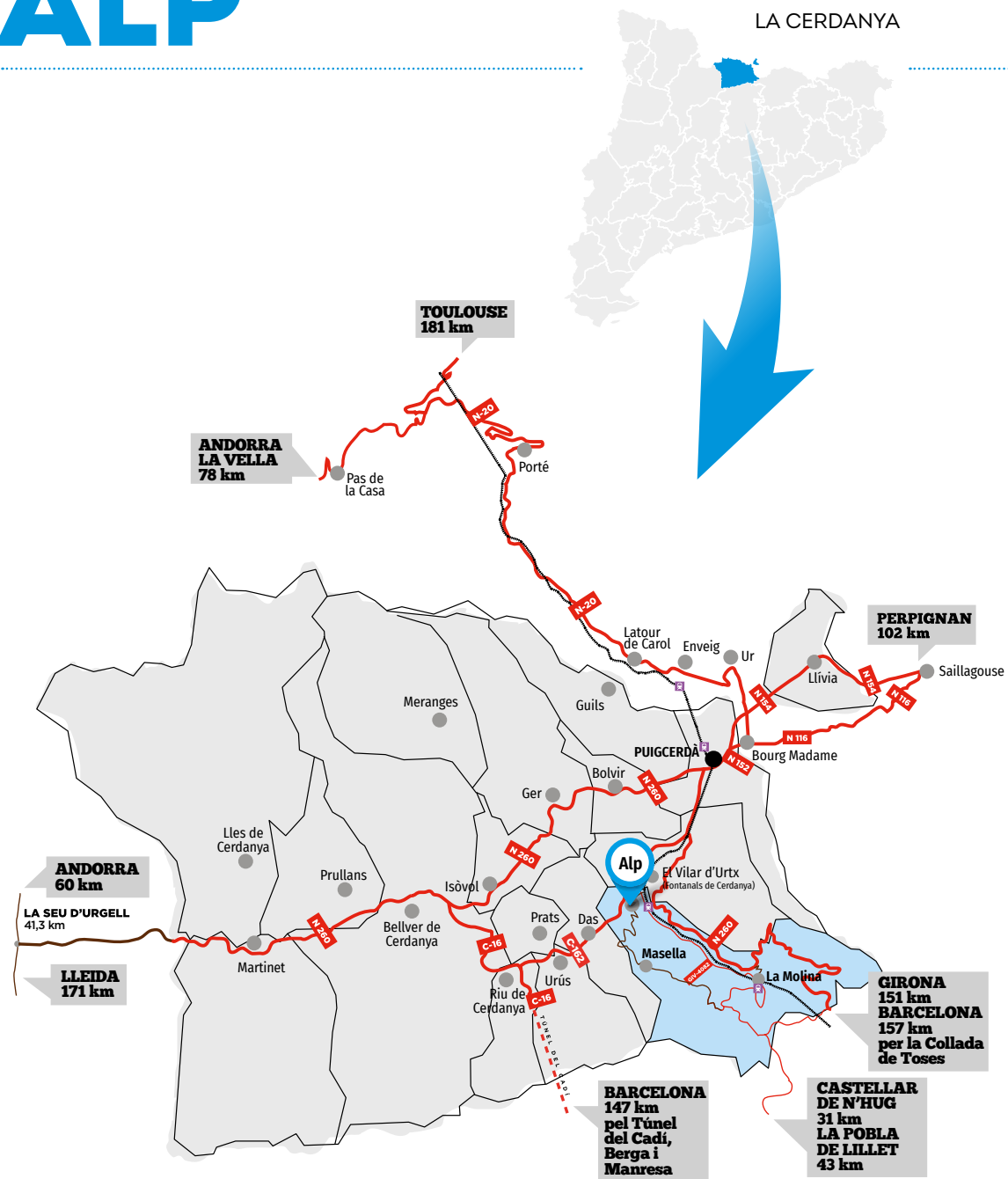
El término municipal de Alp está situado en la umbría de Cerdanya y le pertenece la mayor parte de la cuenca del valle de la Ribera d’Alp. Los indicios más antiguos de ocupación humana están en el llano de la Molina y son del calcolítico, unos dos mil años aC. En los siglos IX y X ya vemos un territorio en el que la ocupación se distribuye en tres zonas: la del norte con el pueblo de Alp, habitado desde época tardoibérica y romana; la del medio, el más angosto y menos poblado, ocupado en la alta edad media por la celda monástica más antigua de Cerdanya, Sant Esteve y Sant Hilari d’Umfred; y la sur, con la ancha cubeta de la Molina, con las parroquias, hoy desaparecidas, de Sant Martí de Saltèguet; Santa Maria d’Ovella, de la que se conserva alguna pared en el llamado “porche de Ovella”, y Sant Vicenç de Sagramorta. Actualmente, el municipio está integrado por el núcleo de La Molina, Masella y las infraestructuras de las estaciones de esquí de La Molina y Masella, las cuales se han convertido en entidades de población propias. Este librito le permitirá pasear con una mirada diferente.

FR Beaucoup de patrimoine.

Le terme municipal d’Alp est situé dans la partie ombragée de Cerdagne et possède la majeure partie du bassin de la vallée de la rive d’Alp. Les plus anciens signes d’occupation humaine se trouvent dans le plan de la Molina et datent du Chalcolithique, vers deux mille ans av. J.-C. Aux IXe et Xe siècles on voit déjà un territoire où l’occupation se répartit en trois zones : celle du nord avec le village d’Alp, habitée depuis la fin de l’époque ibérique et la romaine ; celle du milieu, la plus étroite et la moins peuplée, occupée au Haut Moyen Âge par la plus ancienne cellule monastique de Cerdagne, Sant Esteve et Sant Hilari d’Umfred ; et le sud, avec la large cuvette de la Molina, avec les paroisses, aujourd’hui disparues, de Sant Martí de Saltèguet ; Santa Maria d’Ovella, dont certains murs sont conservés dans le soi-disant « porxo d’Ovella », et Sant Vicenç de Sagramorta. Actuellement, la commune est intégrée par le noyau de La Molina, Masella et les infrastructures des stations de ski de La Molina et Masella, qui sont devenues des entités de population propres. Ce livret vous permettra de marcher avec un regard différent.

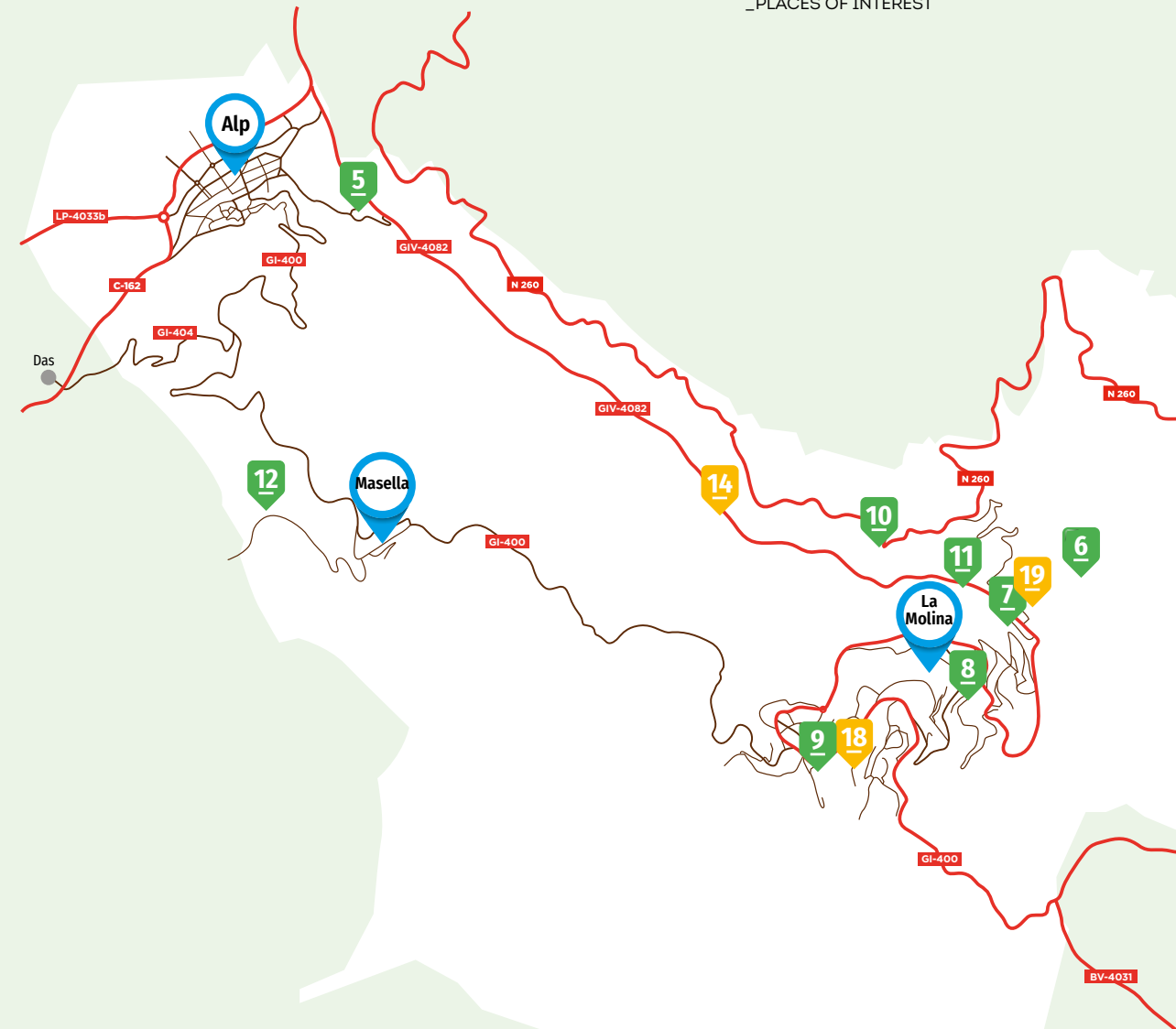
ENG A lot of heritage.

The municipality of Alp is located in the shady part of Cerdanya and it owns most of the basin of the valley of the bank of Alp. The oldest signs of human occupation are in the plain of Molina and date from the Chalcolithic, around two thousand years BC. In the 9th and 10th centuries we can already see a territory where the occupation is distributed in three zones: the northern one with the village of Alp, inhabited since the late Iberian and the Roman times; the middle one, the narrowest and least populated, occupied in the High Middle Ages by the oldest monastic cell of Cerdanya, Sant Esteve and Sant Hilari d’Umfred; and the south, with the wide basin of Molina, with the parishes, today disappeared, of Sant Martí de Saltèguet; Santa Maria d’Ovella, whose some wall is preserved in the so-called “porxo d’Ovella”, and Sant Vicenç de Sagramorta. Currently, the municipality is integrated by the centre of La Molina, Masella and the infrastructures of the ski resorts of La Molina and Masella, which have become population entities of their own. This booklet will allow you to walk with a different look.

Totes les distàncies prenen com a punt de sortida Alp
 Todas las distancias toman como punto de salida Alp_Toutes les distances partent de Alp_All distances start from Alp

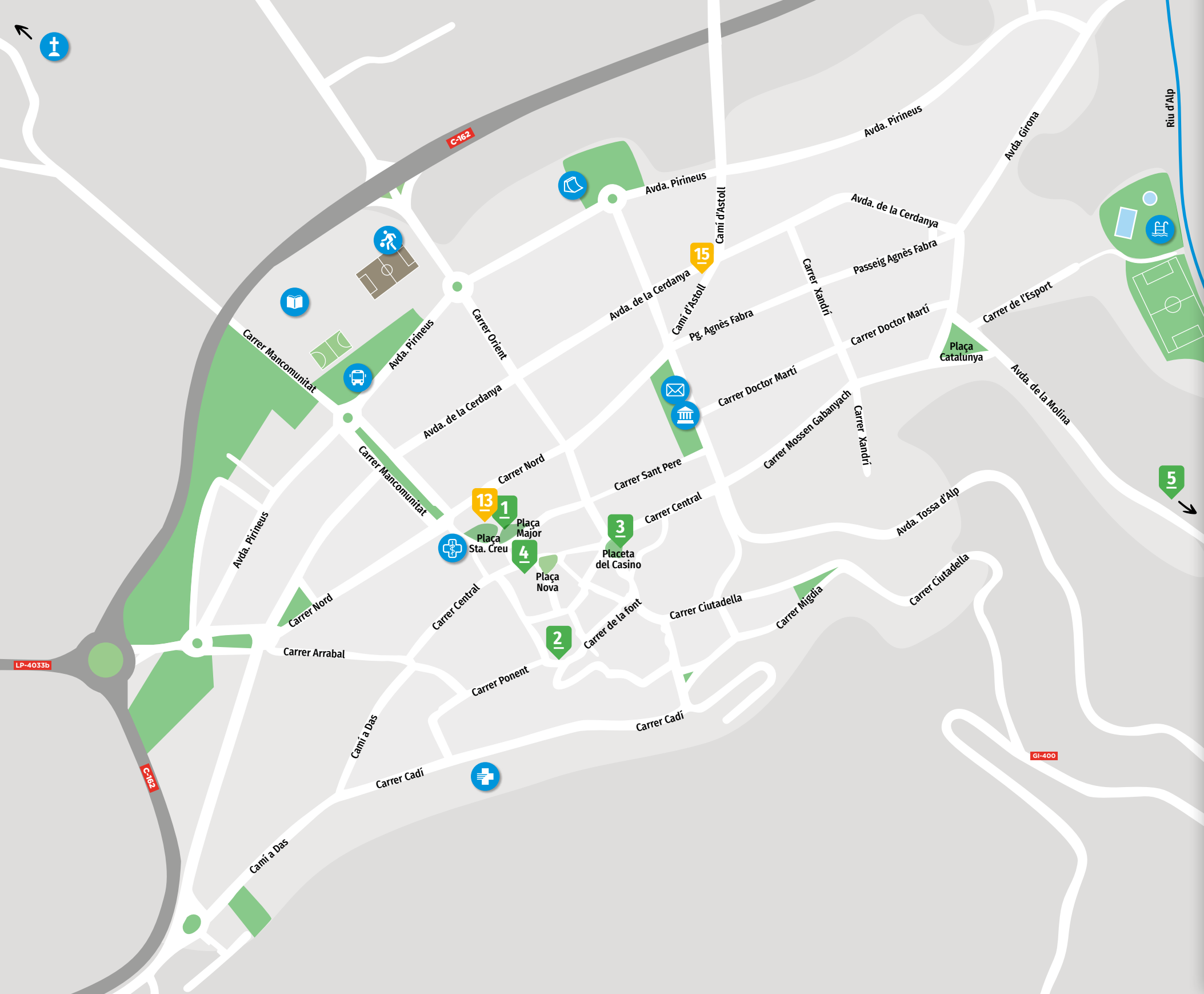
_PUNTOS DE INTERÉS
 _LIEUX D'INTÉRÊT
 _PLACES OF INTEREST

Plànol de carrer d'Alp

_PLANO CALLEJERO DE ALP
_PLAN DES RUES D'ALP
_STREET PLAN OF ALP

- **Escola**
_Escuela_École_School
- **Palau de Congressos i Esports**
_Palacio de Congressos y Deportes
_Palais des Congrès et des Sports
_Palace of Congresses and Sports
- **Cementiri**
_Cementerio_Cimetière_Cemetery
- **Ajuntament**
_Ayuntamiento_Mairie_City hall
- **Centre d'Atenció Primària (CAP) d'Alp**
_Centro de Atención Primaria (CAP) de Alp
_Centre de soins primaires Alp (CAP)
_Alp Primary Care Center (CAP).
- **Parada Bus**
_Parada autobus_Arrêt de bus_Bus stop
- **Farmàcia**
_Farmacia_Pharmacie_Pharmacy
- **Correus**
_Correos_Post office_Bureau de poste
- **Piscina municipal**
_Piscina municipal
_Piscine municipale
_Municipal swimming pool
- **SkatePark**

1 És un edifici del segle XI que ha vist al llarg dels temps importants transformacions, com la desaparició de la capçalera romànica, l'obertura de les capelles laterals i la construcció del campanar de torre. La seva planta basilical, amb una nau central i dues naus laterals menors, el destaca com l'únic edifici romànic d'aquest tipus a la Cerdanya. Les naus laterals estan cobertes amb volta de canó, però no la nau central que la va substituir al segle XVII per l'actual. La porta d'accés, encara que transformada exteriorment, sempre ha estat oberta a la façana de ponent.

Al costat de l'altar principal, sota de la primera arcada, trobem una pintura mural d'època gòtica datada cap a l'any 1300 que representa a Sant Cristòfol, protector dels caminants, carregant a l'infant Jesús a les espatlles. A la mateixa arcada hi ha un dibuix mural d'època posterior representant un centaure arquer amb la inscripció "SAGITARIVS".

De l'església d'Alp es conserven dues imatges de la Mare de Déu: una romànica d'entre els segles XII i XIII al Museu Episcopal de Vic i una de transició del romànic al gòtic d'entre el XIII i el XIV al Museu d'Art de Girona.

➔ **Iglesia de Sant Pere d'Alp.** Es un edificio del siglo XI que ha visto a lo largo de los tiempos importantes transformaciones, como la desaparición de la cabecera románica, la obertura de las capillas laterales y la construcción del campanario de torre. Su planta basilical, con una nave central y dos naves laterales menores, lo hacen destacar como el único edificio románico de este tipo en la Cerdanya. Las naves laterales están cubiertas con bóveda de cañón, pero no la nave central que la substituyó en el siglo XVII por la actual. La puerta de acceso, aunque transformada exteriormente, siempre ha estado abierta a la fachada de poniente.

Junto al altar principal, debajo de la primera arcada, encontramos una pintura mural de época gótica datada hacia el año 1300 que representa a San Cristóbal, protector de los caminantes, cargando a hombros al niño Jesús. En la misma arcada hay un dibujo mural de época posterior representando un centauro arquero con la inscripción "SAGITARIVS".

De la iglesia de Alp se conservan dos imágenes de la Virgen: una románica de entre los siglos XII y XIII en el Museo Episcopal de Vic y una de transición del románico al gótico de entre el XIII y el XIV en el Museo de Arte de Girona.

➔ **Église de Sant Pere d'Alp.** C'est un édifice du XIe siècle qui a vécu d'importantes transformations au fil du temps, comme la disparition du chevet roman, l'ouverture des chapelles latérales et la construction du clocher-tour. Son plan basilical, avec une nef centrale et deux nefs latérales plus petites, en fait le seul édifice roman de ce type en Cerdagne. Les nefs latérales sont couvertes de voûtes en berceau, mais pas la nef centrale qui a été remplacée au XVIIe siècle par l'actuelle. La porte d'accès, bien que transformée extérieurement, a toujours été ouverte sur la façade ouest.

À côté de l'autel principal, sous la première arcade, nous trouvons une peinture murale gothique datée d'environ 1300 qui représente Sant Cristòfol, protecteur des marcheurs, portant l'Enfant Jésus sur ses épaules. Dans la même arcade se trouve

un dessin mural d'une époque postérieure représentant un archer centaure avec l'inscription « SAGITARIVS ».

Deux images de la Vierge sont conservées de l'église d'Alp : une romane des XIIe et XIIIe siècles au Musée Épiscopal de Vic et une transition du roman au gothique des XIIIe et XIVe siècles au Musée d'Art de Girona.

➔ **Church of Sant Pere d'Alp.** It is an 11th century building that has seen important transformations over time, such as the disappearance of the Romanesque head, the opening of the side chapels and the construction of the bell tower. Its basilican floor, with a central nave and two smaller side naves, makes it stand out as the only Romanesque building of its kind in Cerdanya. The lateral naves are covered with barrel vaults, but not the central nave which was replaced in the 17th century by the current

one. The access door, although transformed externally, has always been open to the west façade.

Next to the main altar, under the first arcade, we can find a Gothic mural painting dated around 1300 that represents Sant Cristòfol, protector of walkers, carrying the Christ Child on his shoulders. In the same arcade there is a mural drawing from a later period representing a centaur archer with the inscription "SAGITARIVS".

Two images of the Virgin Mary are preserved from the Alp church: a Romanesque one from the 12th and 13th centuries in the Episcopal Museum of Vic and one from the transition from Romanesque to Gothic from the 13th to the 14th in the Girona Art Museum.

2 Es tracta d'una font d'estructura tradicional amb volta d'arc de mig punt feta amb pedra i cobert tot plegat per un llosat a dos vessants. Compta al seu interior amb dos bancs per reposar o refugiar-s'hi. La imatge de la Mare de Déu de la Guia reposa en una petita cavitat sobre els tres brolladors, dos de bronze amb forma de cap d'animal. Davant de la font hi trobem l'abeurador i el safareig on, antigament, tant s'hi rentava com s'hi socialitzava.

➔ **Fuente de la Guia.** Se trata de una fuente de estructura tradicional con bóveda de arco de medio punto hecha con piedra y cubierta por un losado a dos vertientes. Cuenta en su interior con dos bancos para descansar o refugiarse. La imagen de la Virgen de la Guia reposa en una pequeña cavidad sobre los tres caños, dos de bronce y con forma de cabeza de animal. Delante de la fuente encontramos el bebedero y lavadero donde, antiguamente, tanto se lavaba como se socializaba.

➔ **Fontaine de la Guia.** C'est une fontaine de structure traditionnelle avec une voûte en plein cintre en pierre et entièrement recouverte d'une dalle sur deux faces. Il dispose de deux bancs à l'intérieur pour se reposer ou se réfugier. L'image de la Mare de Déu de la Guia repose dans une petite cavité au-dessus des trois fontaines, dont deux en bronze et en forme de tête d'animal. Devant la fontaine se trouvent l'abreuvoir et la blanchisserie où, autrefois, on s'y lavait et y socialisait.

➔ **La Guia fountain.** It is a traditional structure fountain with a semi-circular vault made of stone and covered entirely by a slab on two sides. It has two benches inside to rest or to take refuge. The image of Mare de Déu de la Guia rests in a small cavity above the three fountains, two of them made of bronze and in the shape of an animal head. In front of the fountain we find the trough and the laundry room where, in the past, people used to both wash and socialise.

3 Antigament conegut com el Teatre Municipal "El Casino", aquest edifici està dividit en dos espais diferenciats: el Casino i el Teatre. El primer data de la primera meitat dels anys 30 i la segona de finals de la dècada dels 40. El Casino d'Alp ha sigut l'escenari principal de la vida festiva i social de nombroses generacions d'alpençs i alpenques. Actualment, a més del teatre i del cafè, també hi trobem la biblioteca, el casal d'avis, el local jove i diverses sales polivalentes.

➔ **Centro cultural "El Casino".** Antigamente conocido como el Teatro Municipal "El Casino", este edificio está dividido en dos espacios diferenciados: el Casino y el Teatro. El primero data de la primera mitad de los años 30 y la segunda de finales de la década de los 40. El Casino de Alp ha sido el escenario principal de la vida festiva y social de numerosas generaciones de "alpençs" y "alpenques". Actualmente, además del teatro y del café, también encontramos la biblioteca, el casal de ancianos, el local joven y varias salas polivalentes.

➔ **Centre Culturel « El Casino ».** Anciennement connu sous le nom de Théâtre Municipal « El Casino », ce bâtiment est divisé en deux espaces distincts : le Casino et le Théâtre. Le premier date de la première moitié des années 1930 et la seconde de la fin des années 1940. Le Casino d'Alp a été le théâtre principal de la vie festive et sociale de nombreuses générations d'habitants d'Alp. Actuellement, en plus du théâtre et du café, il y a aussi la bibliothèque, l'association du troisième âge, l'association des jeunes et plusieurs salles polyvalentes.

➔ **"El Casino" Cultural Center.** Formerly known as "El Casino" Municipal Theater, this building is divided into two distinct spaces: the Casino and the Theatre. The first one dates from the first half of the 1930s and the second one from the end of the 1940s. The Casino d'Alp has been the main scene of the festive and social life of numerous generations of people from the village. Currently, in addition to the theatre and the café, there is also the library, the old senior centre, the youth centre and several multi-use rooms.

4 La font de Sant Isidre presenta una estructura tradicional i força estesa per la Cerdanya. La trobem situada sota una volta amb bancs a costat i costat per deixar descansar a qui ho necessiti després de calmar la set. A l'exterior hi podem veure un llarg abeurador pel bestiar, però el que crida l'atenció són les dues pedres treballades en forma de rostre que flanquegen l'entrada. Són dues mènsules romàniques que molt probablement provenen de l'església de Sant Pere i que es reaprofitaren per decorar aquesta singular font.

→ **La fuente de Sant Isidre** presenta una estructura tradicional y bastante extendida por la Cerdanya. La encontramos situada bajo una bóveda con bancos a ambos lados para dejar descansar a quien lo necesite después de calmar la sed. En el exterior podemos ver un largo abrevadero para el ganado, pero lo que llama la atención son las dos piedras trabajadas en forma de rostro que flanquean la entrada. Son dos ménsulas románicas que muy probablemente provienen de la iglesia de Sant Pere y que se aprovecharon para decorar esta singular fuente.

→ **La Fontaine de Sant Isidre** a une structure traditionnelle assez répandue en Cerdagne. On la trouve située sous une voûte avec des bancs côte à côte pour permettre à ceux qui en ont besoin de se reposer après éteindre la soif. À l'extérieur, on peut voir un long abreuvoir pour le bétail, mais ce qui attire l'attention, ce sont les deux pierres travaillées en forme de visage qui flanquent l'entrée. Ce sont deux corbeaux romans qui proviennent très probablement de l'église de Sant Pere et ont été réutilisés pour décorer cette fontaine unique.

→ **The Sant Isidre fountain** has a traditional structure that is quite widespread in Cerdanya. We find it located under a vault with benches side by side to let those who need it rest after quenching their thirst. Outside we can see a long trough for the cattle, but what stand out are the two stones made in the shape of a face that flank the entrance. They are two Romanesque corbels that most likely come from the church of Sant Pere and were reused to decorate this unique fountain.

5 Fora del poble d'Alp, a la carretera de la Molina, hi trobem aquest edifici tan singular pel seu aspecte de castell romàntic. Originàriament, era un important mas fortificat amb una església romànica, que va ser comprat al segle XVII per una família noble catalana. L'any 1896 li van encarregar a Calixte Freixa, arquitecte català vinculat a l'eclecticisme arquitectònic, que el transformés en un castell neogòtic seguint la moda vigent a Europa a finals del XIX. El conjunt es completa amb la capella neoromànica de la Divina Pastora. Està declarat bé cultural d'interès nacional per ser un exponent de l'arquitectura romàntica a Catalunya.

→ **Torre del Riu.** Fuera del pueblo de Alp, en la carretera de la Molina, se encuentra este edificio tan singular por su aspecto de castillo romántico. Originariamente, era una importante masía fortificada con una iglesia románica, que fue comprada en el siglo XVII por una familia noble catalana. En 1896 le encargaron a Calixte Freixa, arquitecto catalán vinculado al eclecticismo arquitectónico, que lo transformara en un castillo neogótico siguiendo la moda vigente en Europa a finales del XIX. El conjunto se completa con la capilla neorrománica de la Divina Pastora. Está declarado bien cultural de interés nacional por ser un exponente de la arquitectura romántica en Cataluña.

→ **Torre de Riu.** En dehors du village d'Alp, sur la route de la Molina, nous trouvons ce bâtiment si unique en raison de son aspect de château romantique. À l'origine, c'était une importante ferme fortifiée avec une église romane, qui fut achetée au XVIIe siècle par une famille noble catalane. En 1896, Calixte Freixa, architecte catalan lié à l'éclectisme architectural, fut chargé de le transformer en un château néo-gothique suivant la mode en vigueur en Europe à la fin du XIXe siècle. L'ensemble est complété par la chapelle néo-romane de la Divina Pastora. Il a été déclaré bien culturel d'intérêt national pour être un représentant de l'architecture romantique en Catalogne.

→ **Torre de Riu.** Outside the village of Alp, at Molina road, we can find this building so unique because of its romantic castle aspect. Originally, it was an important fortified farmhouse with a Romanesque church, which was bought in the 17th century by a Catalan noble family. In 1896, Calixte Freixa, a Catalan architect linked to architectural eclecticism, was commissioned to transform it into a Neo-Gothic castle following the fashion prevailing in Europe at the end of the 19th century. The ensemble is completed with the neo-Romanesque chapel of the Divina Pastora. It has been declared a cultural asset of national interest for being an exponent of Romantic architecture in Catalonia.

6 Una agradable caminata des del barri de l'Estació de la Molina ens porta fins al dolmen del Paborde. Va ser descobert el 1954, quan era utilitzat com a cabaña de pastor. És un sepulcre megalític del tipus "cambra simple" que ha perdut el túmul que l'envoltava. Construït a mitjans del III mil·lenni, en el Calcolític, va continuar el seu ús funerari durant l'Edat del Bronze. Està situat en un dels passos que connecten la Cerdanya amb les terres del sud i, com la resta d'aquestes construccions, complia la funció de ser una tomba col·lectiva i de senyalitzar el territori d'una comunitat.

→ **Dolmen del Paborde.** Una agradable caminata desde el barrio de la Estació de la Molina nos lleva hasta el dolmen del Paborde. Fue descubierto en 1954, cuando era utilizado como cabaña de pastor. Es un sepulcro megalítico del tipo "cámara simple" que ha perdido el túmulo que le rodeaba. Construido a mediados del III milenio, en el Calcolítico, continuó su uso funerario durante la Edad del Bronce. Está situado en uno de los pasos que conectan la Cerdanya con las tierras del sur y, como el resto de estas construcciones, cumplía la función de ser una tumba colectiva y señalar el territorio de una comunidad.

→ **Dolmen du Paborde.** Une agréable promenade depuis le quartier de l'Estació de la Molina nous amène au dolmen du Paborde. Il a été découvert en 1954, alors qu'il servait de cabane de berger. Il s'agit d'une tombe mégalithique de type « chambre simple » qui a perdu le tumulus qui l'entourait. Construit au milieu du IIIe millénaire, au Chalcolithique, il a poursuivi son usage funéraire durant l'âge du bronze. Il est situé dans l'un des cols qui relient la Cerdagne aux terres du sud et, comme le reste de ces constructions, remplissait la fonction d'être une tombe collective et de marquer le territoire d'une communauté.

→ **Dolmen of Paborde.** A pleasant walk from l'Estació de la Molina neighbourhood takes us to the dolmen of Paborde. It was discovered in 1954, when it was used as a shepherd's hut. It is a megalithic tomb of the "simple chamber" type that has lost the burial mound that surrounded it. Built in the middle of the 3rd millennium, in the Chalcolithic, it continued its funerary use during the Bronze Age. It is located in one of the passes that connect Cerdanya with the southern lands and, like the rest of these constructions, fulfilled the function of being a collective grave and marking the territory of a community.

7 El 12 de juliol de 1922 el ferrocarril "transpirinenc" arribava a la Molina. La línia entre Ripoll i Puigcerdà, d'una gran complexitat constructiva, va obrir al món la porta de la Cerdanya, la muntanya i la neu. L'estació va ser la gran impulsora de les activitats hivernals a la zona i del naixement de la primera estació d'esquí de l'estat espanyol: La Molina. L'actual edifici és del 1953 i recorda als xalets d'estil suís tan típics de les zones d'esquí. A sobre de l'estació, com aturat en el temps, resta l'antic "telecadira de l'estació" que connectava els esquiadors arribats en tren amb el telecadira del Turó de la Perdiu, el primer de l'estat espanyol.

→ **Estación de tren de La Molina.** El 12 de julio de 1922 el ferrocarril "transpirenaico" llegaba a la Molina. La línea entre Ripoll y Puigcerdà, de gran complejidad constructiva, abrió al mundo la puerta de la Cerdanya, la montaña y la nieve. La estación fue la gran impulsora de las actividades invernales en la zona y del nacimiento de la primera estación de esquí del estado español: La Molina. El actual edificio es de 1953 y recuerda a los chalets de estilo suizo tan típicos de las zonas de esquí. Encima de la estación, como parado en el tiempo, queda el antiguo "telesilla de la estación" que conectaba los esquiadores llegados en tren con el telesilla del Turó de la Perdiu, el primero del Estado español.

→ **Gare de La Molina.** Le 12 juillet 1922, le chemin de fer « Transpyrénéen » arriva à la Molina. La ligne entre Ripoll et Puigcerdà, d'une grande complexité de construction, a ouvert la porte de la Cerdagne, des montagnes et de la neige au monde. La station a été le moteur des activités hivernales de la région et de la naissance de la première station de ski d'Espagne : La Molina. Le bâtiment actuel date de 1953 et rappelle les chalets de style suisse si typiques des domaines skiables. Au-dessus de la gare, comme figé dans le temps, subsiste l'ancien « télésiège de la gare » qui reliait les skieurs arrivant en train au télésiège Turó de la Perdiu, le premier d'Espagne.

→ **La Molina train station.** On July 12, 1922, the "Trans-Pyrenean" railway arrived in Molina. The line between Ripoll and Puigcerdà, with a great structural complexity, opened the door to Cerdanya, the mountains and the snow to the world. The station was the driving force behind winter activities in the area and the birth of the first ski resort in Spain: La Molina. The current building dates from 1953 and is reminiscent of the Swiss-style chalets so typical of ski areas. Above the station, as if frozen in time, remains the old "station chairlift" that connected skiers arriving by train with the Turó de la Perdiu chairlift, the first in Spain.

Xalet del CEC i Església de la Mare de Déu de Montserrat

8 Inaugurat pel Centre Excursionista de Catalunya el 6 de desembre de 1925, el Xalet de la Molina va ser una de les primeres construccions modernes a la Molina i la precursora del nucli d'activitat esportiva que acabaria esdevenint en l'actualitat. Obra de l'arquitecte català Josep Danés, al llarg del temps ha sofert ampliacions i remodelacions, fins al seu tancament l'any 2007. Al costat del xalet hi trobem la capella de la Mare de Déu de Montserrat, d'estil neoromànic, construïda l'any 1926 pel mateix Danés. Es tracta d'un edifici d'una sola nau amb dues entrades, una orientada al sud i l'altra a l'est, ambdues cobertes per arcs de mig punt. A l'interior hi ha una imatge de la Mare de Déu de Montserrat.

➔ **Chalet del CEC i Iglésia de la Mare de Déu de Montserrat.** Inaugurado por el Centre Excursionista de Catalunya el 6 de diciembre de 1925, el Chalet de la Molina fue una de las primeras construcciones modernas en la Molina y la precursora del núcleo de actividad deportiva en la que acabaría convirtiéndose. Obra del arquitecto catalán Josep Danés, a lo largo del tiempo ha sufrido ampliaciones y remodelaciones, hasta su cierre en 2007. Junto al chalet encontramos la capilla de la Mare de Déu de Montserrat, de estilo neorrománico, construida en 1926 por el mismo Danés. Se trata de un edificio de una sola nave con dos entradas, una orientada al sur y la otra al este, ambas cubiertas por arcos de medio punto. En su interior hay una imagen de la Virgen de Montserrat.

➔ **Chalet du CEC et chapelle de Mare de Déu de Montserrat.** Inauguré par le Centre Excursionista de Catalunya (CEC) le 6 décembre 1925, le Chalet de la Molina fut l'un des premiers édifices modernes à la Molina et le précurseur du centre d'activités sportives actuel. Œuvre de l'architecte catalan Josep Danés, il a subi des agrandissements et des rénovations au fil du temps, jusqu'à sa fermeture en 2007. À côté du chalet se trouve la chapelle de Mare de Déu de Montserrat, de style néo-roman, construite en 1926 par Danés lui-même. Il s'agit d'un bâtiment à nef unique avec deux entrées, l'une orientée au sud et l'autre orientée à l'est, toutes deux couvertes par des atrioms de voûtes en plein cintre. À l'intérieur se trouve une image de Mare de Déu de Montserrat.

➔ **Chalet of the CEC and chapel of Mare de Déu de Montserrat.** Inaugurated by the Centre Excursionista de Catalunya (CEC) on December 6, 1925, the Chalet of Molina was one of the first modern buildings in Molina and the forerunner of the current centre of sports activity. The work of the Catalan architect Josep Danés, it has undergone expansions and remodelling over time, until its closure in 2007. Next to the chalet we find the chapel of Mare de Déu de Montserrat, of neo-Romanesque style, built in 1926 also by Danés. It is a single-nave building with two entrances, one facing the south and the other facing the east, both covered by semi-circular vault atrioms. Inside there is an image of Mare de Déu de Montserrat.

Església Mare de Déu de les Neus

9 A Supermolina hi trobem la capella d'estil neoromànic de la Mare de Déu de les Neus del 1926, obra de Josep Maria Ros Vila. A l'interior, l'absis està decorat amb pintures murals de Jesús Carles de Vilallonga, que reprodueixen les muntanyes nevades en un cel blau on gent de muntanya adora la imatge central de la Mare de Déu, obra de l'escultor Emili Colom. Tot el conjunt és de l'any 1952. A l'exterior, just davant de l'absis, hi trobem un treballat calvari de fusta.

➔ **Capilla de la Mare de Déu de les Neus.** En Supermolina encontramos la capilla de estilo neorrománico de la Mare de Déu de les Neus de 1926, obra de Josep Maria Ros Vila. En el interior, el àbside està decorado con pinturas murales de Jesús Carles de Vilallonga, que reproducen las montañas

nevadas en un cielo azul donde gente de montaña adora la imagen central de la Virgen, obra del escultor Emili Colom. Todo el conjunto es del año 1952. En el exterior, justo enfrente del àbside, encontramos una trabajada cruz de madera.

➔ **Chapelle de la Mare de Déu de les Neus.** À Supermolina, nous trouvons la chapelle néo-romane de la Mare de Déu de les Neus de 1926, œuvre de Josep Maria Ros Vila. À l'intérieur, l'abside est décorée de peintures murales de Jesús Carles de Vilallonga, qui reproduisent les montagnes enneigées dans un ciel bleu où les montagnards vénèrent l'image cen-

trale de la Vierge Marie, œuvre du sculpteur Emili Colom. L'ensemble date de 1952. À l'extérieur, juste en face de l'abside, se trouve un calvaire en bois très élaboré.

➔ **Chapel of Mare de Déu de les Neus.** In Supermolina we find the neo-Romanesque chapel of Mare de Déu de les Neus from 1926, by Josep Maria Ros Vila. Inside, the apse is decorated with murals by Jesús Carles de Vilallonga, which reproduce the snow-capped mountains in a blue sky where mountain people worship the central image of the Virgin, the work of sculptor Emili Colom. The whole complex dates from 1952. Outside, right in front of the apse, there is a wooden calvary.

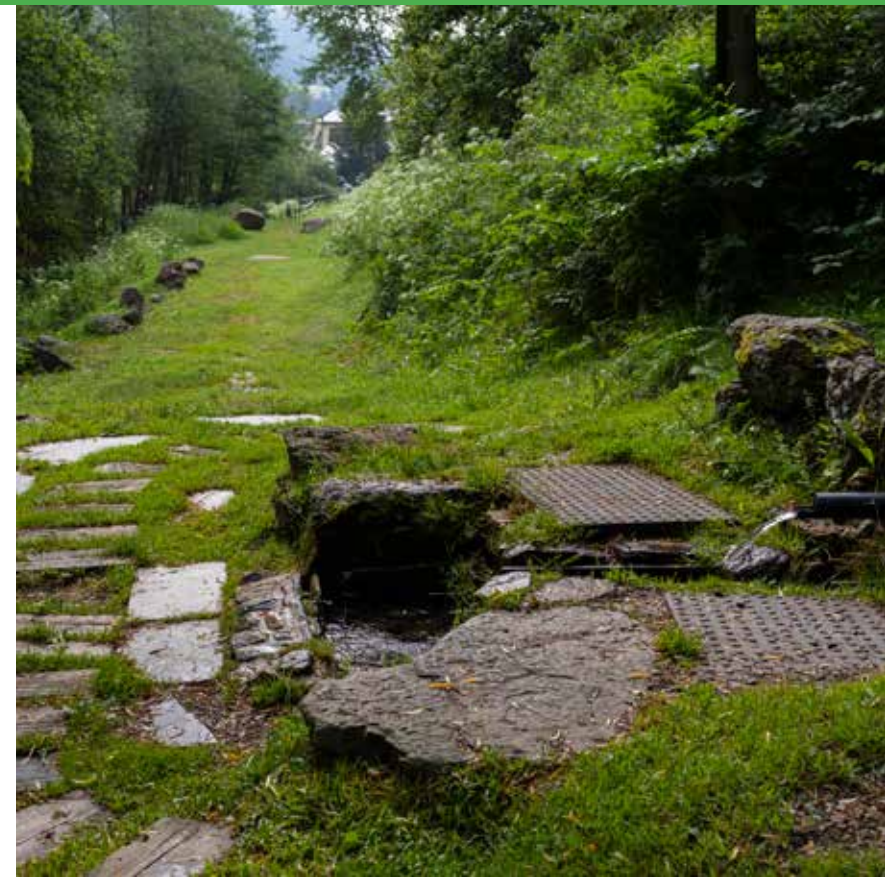

10 És una torre quadrada construïda entre el segle XII i el XIII. En aquell moment, Alp era el cap d'una vall on hi havia els pobles de Saltèguet, Ovella i Sagarmorta, avui desapareguts, i la Vall de la Molina el pas històric i principal, com ho és ara, cap a la Vall de Ribes i Ripoll. Des d'aquesta talaia, la torre tenia l'objectiu de control. Podria ser el "castell de Saltèguet" que apareix en documents del segle XIV per la seva proximitat amb l'antic nucli d'aquest nom. Està situada al km 167 de l'N-260.

→ **La Torrassa.** Es una torre cuadrada construida entre el siglo XII y XIII. En ese momento, Alp era la principal población de un valle donde estaban los pueblos de Saltèguet, Ovella y Sagarmorta, hoy desaparecidos, y el Valle de la Molina suponía el paso histórico y principal, como lo es ahora, hacia el Valle de Ribes y Ripoll. Desde esta atalaya, la torre tenía el objetivo de controlar el territorio. Podría ser el "castillo de Saltèguet" que aparece en documentos del siglo XIV por su proximidad con el antiguo núcleo de este nombre. Está situada en el km 167 de la N-260.

→ **La Torrassa.** C'est une tour carrée construite entre les XIIe et XIIIe siècles. A cette époque, Alp était la tête d'une vallée où se trouvaient les villages de Saltèguet, Ovella et Sagarmorta, aujourd'hui disparus, et la Vall de la Molina le passage historique et principal, tel qu'il est aujourd'hui, vers la Vall de Ribes et Ripoll. De cette tour de guet, elle avait l'objectif de contrôle. Il pourrait s'agir du « château de Saltèguet » qui apparaît dans des documents du XIVe siècle en raison de sa proximité avec le centre ancien du même nom. Il est situé au km 167 de la N-260.

→ **La Torrassa.** It is a square tower built between the 12th and 13th centuries. At that time, Alp was the head of a valley where there were the villages of Saltèguet, Ovella and Sagarmorta, now gone, and the Vall de la Molina was the historical and main passage, as it is now, towards the Vall de Ribes and Ripoll. From this vantage point, the tower had the control objective. It could be the "castle of Saltèguet" that appears in documents from the 14th century due to its proximity to the old centre of that name. It is located at km 167 of the N-260 road.

11 A l'entrada de la Molina, des de la zona d'esbarjo infantil del barri de l'Estació comença un curt i bonic sender que ens porta fins a la font de la Reina. Aquesta deu, d'aparença feréstega, brolla directament del terra donant una aigua molt preuada pels habitants del poble. Aquesta font sembla anomenar-se així en honor a la princesa Lampègia, que fugint amb el seu espòs, el cabdill rebel Munusa de la persecució d'Abderraman, emir de Còrdova, va ser capturada prop d'aquesta font, que de llavors ençà porta el seu nom per recordar el cruel desenllaç de la parella.

→ **Fuente de la Reina.** En la entrada de la Molina, desde la zona de recreo infantil del barrio de l'Estació comienza un corto y bonito sendero que nos lleva hasta la fuente de la Reina. Este manantial, de apariencia salvaje, brota directamente del suelo, dando un agua muy preciada por los habitantes del pueblo. Esta fuente parece llamarse así en honor a la princesa Lampègia, que huyendo con su esposo, el caudillo rebelde Munusa de la persecución de Abderraman, emir de Córdoba, fue capturada cerca de esta fuente, que desde entonces lleva su nombre para recordar el cruel desenlace de la pareja.

→ **La Fontaine de la Reina.** À l'entrée de La Molina, depuis l'aire de jeux pour enfants du quartier de la Estació, commence un court et beau sentier qui nous mène à la fontaine de La Reina. Cette source, d'aspect sauvage, jaillit directement du sol et donne

une eau très précieuse aux habitants de la commune. Cette source semble être nommée ainsi en l'honneur de la princesse Lampègia, qui, fuyant avec son mari, le chef rebelle Munusa, de la persécution d'Abderraman, émir de Cordoue, a été capturée près de cette source, qui porte depuis son nom pour se souvenir du dénouement cruel du couple.

→ **La Reina fountain.** At the entrance to La Molina, from the children's play area in l'Estació neighbourhood, there is the start of a short and beautiful path that takes us to La Reina fountain. This source, with a wild appearance, springs directly from the ground giving water which is very precious for the inhabitants of the village. This source seems to be named so in honour of Prin-

cess Lampègia, who, fleeing with her husband, the rebel leader Munusa, from the persecution of Abderraman, Emir of Córdoba, was captured near this source, which has since then her name to remember the couple's cruel ending.

12 Seguint la carretera de Masella a Coma Oriola hi trobareu l'àrea recreativa del Pla d'Escobairó. Allà, els més petits hi podran gaudir d'un parc de jocs en plena natura. Des d'aquest punt, resseguint un agradable camí de cent metres, descobrirem l'autèntica joia d'aquest indret, la torre mirador d'Escobairó. Aquesta talaia de fusta ens ofereix una vista panoràmica de 360 graus de la vall cerdana i els seus cims més emblemàtics.

➔ **Mirador Escobairó.** Siguiendo la carretera de Masella a Coma Oriola encontréis el área recreativa del Pla de Escobairó. Allí, los más pequeños podrán disfrutar de un parque de juegos en plena naturaleza. Desde este punto, siguiendo un agradable camino de cien metros, descubriremos la auténtica joya de este lugar, la torre mirador de Escobairó. Esta atalaya de madera nos ofrece una vista panorámica de 360 grados del valle y sus cumbrones más emblemáticas.

➔ **Belvédère d'Escobairó.** En suivant la route de Masella à Coma Oriola, vous trouverez la zone de loisirs Pla d'Escobairó. Là, les plus petits peuvent profiter d'une aire de jeux en pleine nature. De ce point, en suivant un agréable parcours de cent mètres, nous découvrirons le véritable joyau de ce lieu, la tour de guet d'Escobairó. Ce belvédère en bois nous offre une vue panoramique à 360 degrés sur la vallée cerdane et ses sommets les plus emblématiques.

➔ **Escobairó viewpoint.** Following the road from Masella to Coma Oriola you will find the Pla d'Escobairó recreational area. There, the little ones can enjoy a playground in the middle of nature. From this point, following a pleasant path of one hundred metres, we will discover the real jewel of this place, the Escobairó viewpoint tower. This wooden lookout offers us a 360-degree panoramic view of the Cerdanya valley and its most emblematic peaks.

13 Durant uns quants anys l'Alpi va ser un veí més d'Alp. Això no seria notícia si no fos perquè l'Alpi era un cérvol. Va aparèixer al poble de Jove, potser fugint de les condicions hivernals, potser per haver perdut el seu grup. La realitat és que l'animal es va familiaritzar amb la vida al poble i se'l podia veure rosegant un terròs de sucre a les taules exteriors del Casino o acompanyant els escolars cap a estudi. Malauradament, l'Alpi en fer-se adult anava molt més al bosc, on va trobar un mal final a la seva vida però no a la seva memòria, que perdura com a símbol d'Alp. Avui encara el podem veure si ens atansem a visitar la Casa de la Vila.

➔ **Alpi.** Durante varios años Alpi fue un vecino más de Alp. Esto no sería noticia si no fuera porque Alpi era un ciervo. Apareció en el pueblo de Joven, quizás huyendo de las condiciones invernales, quizá por haber perdido su grupo. La realidad es que el animal se familiarizó con la vida en el pueblo y se le podía ver mordisqueando algún azucarillo en las mesas exteriores del Casino o acompañando a los niños i niñas hacia la escuela. Desgraciadamente, Alpi al hacerse adulto iba mucho más al bosque, donde encontró un mal final en su vida, pero no en su memoria, que perdura como símbolo de Alp. Hoy todavía podemos verlo si nos acercamos a visitar el ayuntamiento.

➔ **Alpi.** Pendant plusieurs années, Alpi a été un autre voisin d'Alp. Ce ne serait pas une nouvelle s'il n'y avait pas le fait qu'Alpi était un cerf. Il est apparu dans le village quand il était jeune, fuyant peut-être les conditions hivernales, ayant peut-être perdu son groupe. En réalité, l'animal s'est familiarisé avec la vie du village et on l'a vu ronger un morceau de sucre aux tables extérieures du Casino ou accompagner les écoliers à étudier. Malheureusement, quand Alpi est devenu adulte, il est allé beaucoup plus dans la forêt, où il a connu une mauvaise fin dans sa vie mais pas dans sa mémoire, qui perdure comme un symbole d'Alp. Aujourd'hui, nous pouvons encore le voir si nous visitons la Casa de la Vila (la Mairie).

➔ **Alpi.** For several years Alpi was another neighbour of Alp. This wouldn't be news if it weren't for the fact that Alpi was a deer. He appeared in the village being young, perhaps fleeing the winter conditions, perhaps having lost his group. The reality is that the animal became familiar with life in the village and could be seen gnawing on a lump of sugar at the outside tables of the Casino or accompanying schoolchildren to study. Unfortunately, when Alpi became an adult, he went to the forest a lot more, where he met a bad end in his life but not in his memory, which lives on as a symbol of Alp. Today we can still see it if we visit the Casa de la Vila (the Council).

14 Existeixen llocs que formen part de la memòria col·lectiva de les persones d'un territori, però el perquè i quan es perd en la nit dels temps. El Roc d'Esquer és un d'aquests. Situat entre el poble d'Alp i el de la Molina, a la riba dreta de la ribera d'Alp, avui la carretera GIV-4082 oblida al seu pas a qui va ser un imponent roc d'esquist, caigut i separat de la muntanya mare, porta d'entrada i sortida de l'engorjat de mal passar per traginers i cavalleres. Potser per aquest motiu la dita popular afirma que totes les nenes de Cerdanya tenen el dot amagat sota el Roc d'Esquer, o cosa equivalent, que poc dot haurà i seran difícils de casar. Llocs que no s'han d'oblidar.

➔ **Roc de Esquer.** Existen lugares que forman parte de la memoria colectiva de las personas de un territorio, pero el porqué y el cuándo se pierde en la noche de los tiempos. El Roc d'Esquer es uno de ellos. Situado entre el pueblo de Alp y el de la Molina, en la orilla derecha de la ribera de Alp, hoy la carretera GIV-4082 olvida a su paso a quien fue un imponente bloque de esquist, caído y separado de la montaña madre, puerta de entrada y salida del desfiladero de mal transitar por arrieros y caballerías. Quizás por este motivo el dicho popular afirma que todas las niñas de Cerdanya tienen la dote escondida debajo del Roc d'Esquer, o algo equivalente, que poca dote habrá y serán difíciles de casar. Lugares que no deben olvidarse.

➔ **Roc d'Esquer.** Il y a des lieux qui font partie de la mémoire collective des habitants d'un territoire, mais pourquoi et quand se perd dans la nuit des temps. Le Roc d'Esquer en fait partie. Située entre

les villages d'Alp et de la Molina, sur le bord droit de la rive d'Alp, la route GIV-4082 oublie sur son passage ce qui était autrefois un imposant rocher de schiste, tombé et séparé de la montagne mère, porte d'entrée et sortie où les rouliers et les cavaliers passaient. C'est peut-être pour cette raison que le dicton populaire dit que toutes les filles de Cerdagne ont leur dot cachée sous le Roc d'Esquer, ou quelque chose d'équivalent, qu'il y aura peu de dot et elles seront difficiles à marier. Des lieux qu'il ne faut pas oublier.

➔ **Roc d'Esquer.** There are places that are part of the collective memory of the people

of a territory, but why and when is lost in the mists of time. The Roc d'Esquer is one of these. Located between the villages of Alp and Molina, on the right bank of the riverside of Alp, today the GIV-4082 road forgets its path at what was once an imposing schist rock, fallen and separated from the mother mountain, gateway to and exit from the gulch where carriers and horsemen would pass. Perhaps for this reason the popular saying states that all the girls of Cerdanya have their dowry hidden under the Roc d'Esquer, or something equivalent, as there will be little dowry and they will be difficult to marry. Places that should not be forgotten.

15 Tots els indicis ens parlen que el Roc d'Esperança era un punt estratègic a la sortida del nucli d'Alp. Al lloc hi va existir la capella de l'Esperança i la tradició diu que al Roc es pagaven els músics de la festa major i de l'aplec que allà s'hi celebrava. El 1990 es va excavar un espai d'habitació del segle II aC al segle I dC i una zona d'enterraments romans d'època baix imperial que estarien situats, com manava la tradició, al costat d'una via important de comunicació que és la que connectava amb Llúvia (Iulia Lybica).

➔ Todos los indicios nos hablan de que el Roc d'Esperança era un punto estratégico a la salida del núcleo de Alp. En el lugar existió la capilla de la Esperança y la tradición dice que en el Roc se pagaban los músicos de la fiesta mayor y del encuentro que allí se celebraba.

En 1990 se excavó un espacio de habitación datada entre el siglo II aC y el siglo I dC y una zona de entierros romanos de época bajo imperial que estarían situados, como mandaba la tradición, junto a una vía importante de comunicación como es la que conectaba con Llúvia (Iulia Lybica).

➔ **Roc d'Esperança.** Tous les panneaux nous disent que le Roc d'Esperança était un point stratégique à la sortie du centre d'Alp. La chapelle de l'Esperança existait sur le site et la tradition dit que les musiciens de la grande fête et du rassemblement qui s'y tenait étaient payés au Roc.

En 1990, on a fouillé un espace de vie du IIe siècle av. J-C au Ier siècle apr. J-C et une zone de sépultures romaines de la période basse impériale qui serait située, comme le veut la tradition, à côté d'une importante voie de communication qui est celle qui reliait Llúvia (Iulia Lybica).

➔ **Roc d'Esperança.** All the signs tell us that the Roc d'Esperança was a strategic point at the exit from the centre of Alp. The Chapel of l'Esperança existed here and tradition says that the musicians of the main festival and the gathering held there were paid at the Roc.

In 1990, a living space from the 2nd century BC to the 1st century AD was excavated and an area of Roman burials from the Low Imperial period that would be located, as tradition dictated, next to an important communication route which connected to Llúvia (Iulia Lybica).

16 J. Amades, al Costumari Català, parla de què a Alp, per la festa de Sant Pere, es ballava un ballet típic els dos dies de festa major. El primer dia és el dit “de les pabordesses” i el segon el “dels casats”. Avui es continua ballant per Sant Pere. Primer “el ball de casats”, on surten a dansar les parelles del municipi que s’han casat l’últim any i que acostuma a ser un pasdoble. Un cop finalitzat els músics canvien a instruments de cobla per executar el ballet d’Alp, un ball cerdà o pla en el qual, com a mínim, un membre de cada parella ha d’estar casat. El ball consta de cinc tirades. La primera és un passeig, seguit per un cara a cara de la parella. La tercera és un passeig amb l’ordre invers, seguit d’un altre cara a cara i finalitza de nou amb un passeig. Com que és una dansa que ha perdurat en el temps no hi ha una vestimenta oficial, perquè els balladors sempre han lluit la roba de gala pròpia de cada època.

➔ **Ballet d’Alp.** J. Amades, en el Costumari Català, habla de que en Alp, por la fiesta de Sant Pere, se bailaba una danza típica los dos días de fiesta mayor. El primer día es el conocido como “de las pabordesses” y el segundo el “de los casados”. Hoy se sigue bailando por San Pedro. Primero “el baile de casados”, donde salen a danzar las parejas del municipio que se han casado en el último año y que suele ser un pasodoble. Una vez finalizado, los músicos cambian a instrumentos de copla para ejecutar el ballet de Alp, un baile “Cerdà o pla” en el que, como mínimo, un miembro de cada pareja debe estar casado. El baile consta de cinco tiradas. La primera es un paseo, seguido por un frente a frente de la pareja. La tercera es un paseo con el orden inverso, seguido de otro frente a frente y finaliza de nuevo con un paseo. Al ser una danza que ha perdurado en el tiempo, no hay una vestimenta oficial, porque los bailadores siempre han lucido la ropa de gala propia de cada época.

➔ **Ballet d’Alp.** J. Amades, dans Costumari Català, raconte comment à Alp, pour la fête de Sant Pere, un ballet typique a été dansé les deux jours de la fête. Le premier jour est le jour « des pabordesses (directrices des confréries) » et le second celui « des mariés ». Aujourd’hui, la danse continue pour Sant Pere. D’abord « la danse des mariés », où les couples de la commune qui se sont mariés l’année dernière sortent pour danser et qui est généralement un paso doble. Une fois terminé, les musiciens passent aux instruments à cordes pour interpréter le ballet d’Alp, une danse “Cerdà o pla” dans laquelle au moins un membre de chaque couple doit être marié. La danse se compose de cinq tours. Le premier est une promenade, suivie d’un couple face à face. La troisième est une marche dans l’ordre inverse, suivie d’un autre face à face et se termine à nouveau par une marche. Comme c’est une danse qui a duré dans le temps, il n’y a pas de vêtement officiel, car les danseurs ont toujours porté les tenues de gala de chaque époque.

➔ **Ballet d’Alp.** J. Amades, in Costumari Català, talks about how in Alp, for the festivity of Sant Pere, a typical ballet was danced on the two days of the celebration. The first day is the day “of the pabordesses (director of a brotherhood)” and the second the one “of the married”. Today, these days are still celebrated by dancing. First “the married dance”, where the couples of the municipality who have been married in the last year come out to dance and which is usually a pasodoble. Once finished, the musicians switch to stringed instruments to perform the ballet d’Alp, a “Cerdà o pla” dance in which at least one member of each couple must be married. The dance consists of five runs. The first is a walk, followed by a face-to-face of the couple. The third is a walk in the reverse order, followed by another face-to-face and ends again with a walk. Since it is a dance that has lasted over time, there is no official dress, because the dancers have always worn the gala clothes of each era.

17 L’any 2000 van néixer els gegants d’Alp, gràcies a la iniciativa de l’ajuntament de crear una colla gegantera al poble. Les dues figures porten el nom dels patrons d’Alp i la Molina Sant Pere i la Mare de Déu de les Neus i també els dels il·lustres Guifré el Pilós, qui va ser comte de Barcelona, Osona, Girona, Urgell, Cerdanya i Conflent, i la seva filla Emma de Barcelona, en memòria de la seva estada al poble. Pere Guifré fa 3,60 m d’alt i Neus Emma 3,40 m. L’any 2013 va augmentar la família amb un gegantó que reproduceix la figura tan estimada a Alp de l’Alpi, el cervol amic.

➔ **Pere Guifré y Neus-Emma. Los gigantes de Alp.** En el año 2000 nacieron los gigantes de Alp, gracias a la iniciativa del ayuntamiento de crear un grupo de gigantes en el pueblo. Las dos figuras llevan el nombre de los patronos de Alp y la Molina, Sant Pere y la Virgen de las Nieves y también los de los ilustres Guifré el Pilós, quien fue conde de Barcelona, Osona, Girona, Urgell, Cerdanya y Conflent, y su hija Emma de Barcelona, en memoria de su estancia en el pueblo.

Pere Guifré mide 3,60 m de alto y Neus Emma 3,40 m. En 2013 aumentó la familia con un gigante que reproduce la figura tan querida en Alp de l’Alpi, el cervol amic.

➔ **Père Guifré et Neus-Emma. Les géants d’Alp.** En 2000, les géants d’Alp sont nés, grâce à l’initiative de la mairie de créer un groupe de géants dans le village. Les deux personnages portent le nom des patrons d’Alp et la Molina Sant Pere et la Mare de Déu de les Neus et aussi ceux des illustres

Guifré el Pilós, qui était comte de Barcelone, Osona, Girona, Urgell, Cerdagne et Conflent, et sa fille Emma de Barcelone, en souvenir de son séjour dans la ville. Pere Guifré mesure 3,60 m et Neus Emma 3,40 m.

En 2013, la famille s’agrandit avec un géant qui reproduit la figure bien-aimée à l’Alp d’Alpi, le gentil cerf.

➔ **Pere Guifré and Neus-Emma. The giants of Alp.** In 2000, the giants of Alp were born, thanks to the town council’s initiative to create a giant group in the village. The two figures are named after the patrons of Alp and Molina Sant Pere and Mare de Déu de les Neus and also those of the illustrious Guifré el Pilós, who was count of Barcelona, Osona, Girona, Urgell, Cerdanya and Conflent, and his daughter Emma de Barcelona, in memory of her stay in the village. Pere Guifré is 3.60 m tall and Neus Emma 3.40 m. In 2013, the family increased with a little giant that reproduces the beloved in Alp figure of Alpi, the friendly deer.

18 Des del 1908, intrèpids esquiadors pujaven amb tartanes fins al capdamunt de la collada de Toses per baixar esquiant, però és a l'hivern del 1923-24 quan descobriren el paratge nevad de Fontcanaleta, a la muntanya de la Molina, amb pendents suaus sense arbres i plenes de neu. És tan perfecte que s'hi celebren els X Concursos d'Esports d'Hivern i els campionats de Catalunya. L'arribada del ferrocarril "transpirinenc", amb una estació de parada a La Molina, permetrà que des dels importants nuclis de població com Barcelona i Vic arribin els amants de les activitats hivernals i d'un nou esport: l'esquí. Neix l'estació d'esquí de La Molina, la primera a l'estat espanyol. El 1925 el Centre Excursionista de Catalunya (CEC) inaugura el Chalet, la qual cosa portarà el desenvolupament turístic a la Molina, no tan sols a l'hivern sinó també a l'estiu. El 28 de febrer de 1943 s'estrenava a les pistes de Fontcanaleta el primer telesquí d'Espanya. Uns anys des-

prés, La Molina va ser pionera en la instal·lació de telecadires, amb la posada en funcionament per a la temporada 1946-1947 del telecadira del Turó de la Perdiu sobre la popular pista anomenada Standard. A la mateixa zona, un any més tard, va entrar en funcionament el segon telecadira, conegut amb el nom de "telecadira de l'estació". Aquesta instal·lació es va fer per enllaçar el telecadira del Turó de la Perdiu amb l'estació de ferrocarril, de manera que funcionava més com a connexió que no pas com a transport d'esquiadors a la pista. L'any 1953 un telecadira arribava per primera vegada a la cota 2.050 metres de Costa Rasa, i això va desencadenar que, en els anys següents, el que havia començat amb un sol telesquí es convertís en una petita estació. La Molina, avui, és una de les principals estacions d'esquí de l'estat espanyol amb un extens territori esquiable, i ha esdevingut un important motor econòmic per a la comarca.

➔ **Fontcanaleta y el inicio del esquí.** Desde 1908, intrépidos esquiadores subían con tartanas hasta la cima del collado de Toses para bajar esquiendo, pero es en invierno de 1923-24 cuando descubren el paraje nevado de Fontcanaleta, en la montaña de la Molina, con pendientes suaves sin árboles y llenas de nieve. Es tan perfecto que se celebran los X Concursos de Deportes de Invierno y los campeonatos de Cataluña. La llegada del ferrocarril "transpirenaico", con una estación de parada en la Molina, permitirá que desde los importantes núcleos de población como Barcelona y Vic lleguen los amantes de las actividades invernales y de un nuevo deporte: el esquí. Nace la estación de esquí de La Molina, la primera en España. En 1925 el Centro Excursionista de Cataluña (CEC) inauguró el Chalet, lo que llevará el desarrollo turístico a La Molina, no solo en invierno sino también en verano. El 28 de febrero de 1943 se estrenaba en las pistas de Fontcanaleta el primer telesquí de España. Unos años después, La Molina fue pionera en la instalación de telesillas, con la puesta en funcionamiento para la temporada 1946-1947 del telesilla del Turó de la Perdiu sobre la popular pista llamada Standard. En la misma zona, un año más tarde, entró en funcionamiento el segundo telesilla, conocido como "telesilla de la estación". Esta instalación se hizo para enlazar el telesilla del Turó de la Perdiu con la estación de ferrocarril, por lo que funcionaba más como conexión que como transporte de esquiadores a la pista. En 1953, un telesilla llegaba por primera vez a la cota 2.050 metros de Costa Rasa, lo que desató que, en los años siguientes, lo que había empezado con un solo telesquí se convirtiera en una pequeña estación. La Molina, hoy, es una de las principales estaciones de esquí de España, con un extenso territorio esquiable y se ha convertido en un importante motor económico para la comarca.

➔ **Fontcanaleta et le début du ski.** Depuis 1908, des skieurs intrépides grimpent avec des tartans jusqu'au sommet du col de Toses pour redescendre à ski, mais c'est à l'hiver 1923-24 qu'ils découvrent le domaine enneigé de Fontcanaleta, sur la montagne

de la Molina, aux pentes douces sans arbres et pleines de neige. Il est si parfait que les X Compétitions de Sports d'Hiver et les championnats de Catalogne se déroulent là. L'arrivée du chemin de fer « transpyrénéen », avec un arrêt à La Molina, permettra que d'importants centres de population tels que Barcelone et Vic arrivent les amateurs d'activités hivernales et d'un nouveau sport: le ski. La station de ski de La Molina est née, la première en Espagne. En 1925, le Centre Excursionista de Catalunya (CEC) a inauguré le Chalet, ce qui a conduit au développement du tourisme à la Molina, non seulement en hiver mais aussi en été.

Le 28 février 1943, le premier télésiège d'Espagne est lancé sur les pentes de Fontcanaleta. Quelques années plus tard, La Molina a été pionnière dans l'installation de télésièges, avec la mise en service du télésiège Turó de la Perdiu sur la populaire piste Standard pour la saison 1946-1947. Dans le même secteur, un an plus tard, le deuxième télésiège est mis en service, dit « télésiège de la gare ». Cette installation a été réalisée pour relier le télésiège Turó de la Perdiu à la gare, de sorte qu'il fonctionnait plus comme une liaison que comme un transport pour les skieurs sur la piste. En 1953, un télésiège a atteint pour la première fois les 2 050 mètres d'altitude de Costa Rasa, ce qui a déclenché le fait que, dans les années suivantes, ce qui avait commencé avec un seul télésiège est devenu une petite station. La Molina, aujourd'hui, est l'une des principales stations de ski d'Espagne avec un vaste territoire skiable et est devenue un moteur économique important pour la région.

➔ **Fontcanaleta and the beginning of skiing.** Since 1908, intrepid skiers have been climbing with tartans to the top of the Toses pass to ski down, but it was in the winter of 1923-24 that they discovered the

snowy area of Fontcanaleta, on the Molina mountain, with gentle slopes without trees and full of snow. It is so perfect that the X Winter Sports Competitions and the Catalan championships are held there. The arrival of the "trans-Pyrenean" railway, with a stop at La Molina, would allow people from important population centres such as Barcelona and Vic to arrive as lovers of winter activities and a new sport: skiing. The ski resort of La Molina was born, the first in Spain. In 1925 the Centre Excursionista de Catalunya (CEC) inaugurated the Chalet, which led to the development of tourism in Molina, not only in winter but also in summer.

On February 28, 1943, the first ski lift in Spain was launched on the slopes of Fontcanaleta. A few years later, La Molina was a pioneer in the installation of chairlifts, with the start-up of the Turó de la Perdiu chairlift on the popular track named Standard for the 1946-1947 season. In the same area, a year later, the second chairlift came into operation, known as the "station chairlift". This installation was made to link the Turó de la Perdiu chairlift with the railway station, so that it functioned more as a connection than as a transport for skiers on the slope. In 1953, a chairlift reached the 2,050-metre altitude of Costa Rasa for the first time, and this triggered the fact that, in the following years, what had started with a single ski lift became a small resort. La Molina, today, is one of the main ski resorts in Spain with an extensive skiable territory, and has become an important economic engine for the region.

ÍNDICE_RÉSUMÉ_SUMMARY

19 L'any 1878 la carretera de l'estat provinent de Ribes de Freser arribava fins a la Collada i la provinent de Puigcerdà fins a la Molina. Faltava el tram del mig que s'havia de fer a peu o amb l'animal. Aquell mateix any, sis prohoms de la comarca constitueixen una comissió per a la construcció d'una carretera privada que enllaci la Molina amb La Collada de Toses i que sigui transitable amb carruatge. Per tal de recuperar la inversió, estableixen un peatge: el "Portazgo", nom que la gent d'Alp va transformar en el "Puntasco", on hi havia una casa d'hostes, lloc de parada i canvi de les cavalleries. Es va inaugurar el 1880 i va permetre el servei de diligències "La Ceretana" i escurçar el trajecte fins a Ripoll on ja arribava el tren. Va propiciar, a finals del segle XIX i principis del XX, la descoberta de la Cerdanya per la classe benestant barcelonina amb tot el que això va suposar.

➔ **Puntasco.** En 1878 la carretera del Estado proveniente de Ribes de Freser llegaba hasta la Collada y la proveniente de Puigcerdà hasta la Molina. Faltaba el tramo del medio que debía hacerse a pie o con el animal. Ese mismo año, seis prohombres de la comarca constituyen una comisión para la construcción de una carretera privada que enlace la Molina con la Collada de Toses y que sea transitable con carruaje. Para recuperar la inversión, establecen un peaje: el "Portazgo", nombre que la gente de Alp transformó en el Puntasco, donde había una casa de huéspedes, lugar de parada y cambio de las caballerías. Se inauguró en 1880 y permitió el servicio de diligencias "La Ceretana" y acortar el trayecto hasta Ripoll, donde ya llegaba el tren. Propició, a finales del siglo XIX y principios del XX, el descubrimiento de la Cerdanya por parte de la clase acomodada barcelonesa, con todo lo que esto supuso.

➔ **Le Puntasco.** En 1878, la route nationale de Ribes de Freser atteignait La Collada et celle de Puigcerdà atteignait la Molina. Il manquait la section du milieu, qui devait être faite à pied ou avec un animal. Cette même année, six hommes remarquables de la région mettent en place une commission pour la construction d'un chemin privé qui relierait la Molina à La Collada de Toses et qui serait praticable en calèche. Afin de récupérer l'investissement, ils installèrent un péage: le « Portazgo », un nom que les habitants d'Alp transformèrent en « Puntasco », où se trouvait une auberge, un lieu d'arrêt et de changement de chevaux. Il fut inauguré en 1880 et permit au service de diligence « La Ceretana » d'écourter le trajet jusqu'à Ripoll où le train arrivait déjà. A la fin du XIXe siècle et au début du XXe, elle a permis la découverte de la Cerdagne par la classe aisée de Barcelone avec tout ce que cela a impliqué.

➔ **The Puntasco.** In 1878, the national road from Ribes de Freser reached La Collada and the one from Puigcerdà reached Molina. The middle section was missing, which had to be done on foot or with animals. That same year, six great men from the region set up a commission for the construction of a private road that would link Molina with La Collada de Toses and that would be passable by carriage. In order to recover the investment, they set up a toll: the "Portazgo", a name that the people of Alp transformed into the "Puntasco", where there was a guesthouse, a place to stop and change horses. It was inaugurated in 1880 and allowed "La Ceretana" stagecoach service to shorten the journey to Ripoll where the train was already arriving. At the end of the 19th century and the beginning of the 20th, it led to the discovery of Cerdanya by Barcelona's well-to-do class with all that this entailed.

CALENDARI

CALENDARIO_CALENDRIER_CALENDAR

Gener

_Enero_Janvier_January

1 de gener: Descens Infantil a l'estació de La Molina
5 de gener: Cavalcada de Reis tradicional a Alp, baixada de torxes amb els Reis d'Orient a l'estació de La Molina i a l'estació de Masella

Febrer

_Febrero_Février_February

Dilluns de Carnaval: Escudella popular

Març

_Marzo_March_Mars

8 de març: Celebració del Dia de la Dona

Setmana Santa

_Semana Santa_Pâques_Easter week

Dilluns de Pasqua: Mostra de Formatges i productes làctics frescs de la Cerdanya i l'Alt Urgell

Abril

_Abril_Avri_April

23 d'abril: Jocs Florals de la Cerdanya

Juny

_Junio_Juin_June

23 de juny: Revetlla de Sant Joan
29 de juny: Sant Pere, Festa major d'Alp

Juliol

_Julio_Juillet_July

Alp Cerdanya Cycle Tour
 Pujada Alp 2500-Festival Motor Sport Alp 2500
 Sona a Vermut
 Inflables a la piscina municipal d'Alp Sardanes (tots els divendres)

Agost

_Agosto_Août_August

Sardanes (tots els divendres)
Primer cap de setmana d'agost: Festa major de La Molina
 Trobada d'acordionistes de La Molina
15 d'agost: Cantada d'havaneres
 FEMAP Festival de Música Antiga dels Pirineus
 Circ(Alp) Carrer
 Cursa Verticalp Sky Race
 Cursa de natació
 Mercat artesanal
 Sona a Vermut

Setembre

_Septiembre_Septembre_September

11 de setembre: Diada Nacional de Catalunya. Plantada de la senyera a Roc Blanc a la Molina. Concurs d'arrossaires, paella popular i sardanes a Alp

Octubre

_Octubre_Octobre_October

Festa dels avis
31 octubre: "Castaween"

Desembre

_Diciembre_Décembre_December

Quintos i quines populars
 Tió de Nadal
 Parc de Nadal

DADES D'INTERÈS

DATOS DE INTERÉS_FAITS INTÉRESSANTS_USEFUL INFORMATION

Ajuntament d'Alp

Ajuntament

_Ayuntamiento
_Mairie
_City hall

Av. Tossa d'Alp, 6
T. 972 890 017
ajuntament@alp2500.cat
www.alp2500.cat

Seguretat

_Seguridad
_Sécurité
_Security

Emergències: 112
Guàrdia Civil: 062
Mossos d'esquadra: 112 – Comissaria de Puigcerdà: 972 88 10 51
Polícia Nacional: 091 – Comissaria de Puigcerdà 972 884 520
Oficina d'Atenció Ciutadana: 012

Sanitat

_Sanidad
_Santé
_Health

Consultori Mèdic Local: T. 972 890 381
Farmàcia d'Alp: T. 972 890 201
Hospital Transfronterer de Cerdanya: T. 972 657 777
Fundació Hospital de Puigcerdà: T. 972 880 150

Centre Cultural El Casino

_Centro Cultural El Casino
_Centre culturel El Casino
_El Casino Cultural Centre

T. 972 890 017
. Teatre
. Biblioteca municipal: T. 972 890 099
. Casal d'avis
. Local Jove

Palau de Congressos i Esports

_Palacio de Congresos y Deportes
_Centre des congrès et des sports
_Congress and Sports Centre

C. Orient, 4
T. 972 890 017

Transports públics i privats

_Transportes públicos y privados
_Transports publics et privés
_Public and private transport

Equipaments esportius

_Equipamientos deportivos
_Équipements sportifs
_Sports equipment

T. 972 890 017
- **Rocòdrom i Boulder indoor.** Palau de Congressos i Esports d'Alp
- **Piscina municipal.** C. de l'Esport, s/n
- **Pistes de tennis.** C. de l'Esport, s/n
- **Skate Park.** Av. Pirineus
- **Camp de Futbol.** Cr. de l'Esport, s/n
- **Parc urbà de Salut d'Alp.** Av. Pirineus
- **Parc urbà de Salut de La Molina.** Av. d'Alp (barri de l'estació)

Estacions d'esquí Alp 2500

_Estaciones de esquí Alp 2500
_Stations de ski Alp 2500
_Ski resorts Alp 2500

Estació Muntanya La Molina
Av Supermolina, s/n
T. 972 892 031

Estació Muntanya Masella
T. 972 144 000

Senders

_Senderos
_Sentiers
_Trails

Web Alp2500

Mapa

Consell Comarcal de la Cerdanya

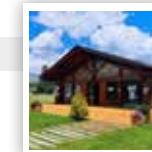
_Oficina Comarcal de Turisme
_Office régional du tourisme
_Regional Tourist Office

Pl. Del Rec 5, Puigcerdà
T. 972 884 884
www.cerdanya.cat

Oficina Comarcal de Turisme

_Oficina Comarcal de Turisme
_Office régional du tourisme
_Regional Tourist Office

Ctra. N-260, km 179-180
T. 972 140 665
www.cerdanya.org

CRÈDITS:

Fotografies antigues:

7. Estació de tren de la Molina. *Arribada d'esquiadors a la Molina el 8 de març de 1925.* Autor: Albert Oliveres. Fons del Centre Excursionista de Catalunya.
13. Alpi. *"Plaça del Casino d'Alp".* Autor: Desconegut. Col·lecció de postals de l'Arxiu Comarcal de Cerdanya.
18. Fontcanaleta. *"Primer teleesquí de Fontcanaleta de l'estació de La Molina. 1945-1950".* Autor: Francesc Fazio. Fons del Centre Excursionista de Catalunya.
19. Puntasco. *"Puigcerdà. La Molina a l'Hivern".* Autor: Desconegut. Col·lecció de postals de l'Arxiu Comarcal de Cerdanya.

Fotografies actuals:

Josep Cano i Gonzalo Sanguinetti.
16. Ballet d'Alp. Autor: Joan Reyes.
30. 11 de setembre a Roc Blanc.
Autor: Marc Morrala,

Textos:

Sara Aliaga i Oriol Bombardó.

Disseny i maquetació:

PÀNXING COMUNICACIÓ.

Agraïments:

Silvia Cassu, Marc Morrala,
Glòria Rigola.

Ajuntament d'Alp

**CONSELL COMARCAL
DE LA Cerdanya**

UNIÓ EUROPEA
Fons Europeu de
Desenvolupament Regional

**Generalitat
de Catalunya**